

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי אגודת חב"ד

יש חדש

פדיון כפרות

מנהג ישראל לקיים לקראת יום הכיפורים את מנהג הכפרות, ולתת את תמורתן לצדקה. בתי חב"ד ברחבי הארץ מפיצים מעטפות לפדיון כפרות. זאת הזדמנות נאותה גם לקיים את מנהג הכפרות וגם לתת צדקה למוסדות העוסקים בכל ימות השנה במעשי חסד ובהפצת יהדות בדרכי נועם ובאהבת ישראל. פרטים בבית חב"ד המקומי.

בתי הכנסת הפתוחים

לקראת יום הכיפורים צעירי חב"ד מרחיבים את מפעל 'בית הכנסת הפתוח'. בתי חב"ד בארץ יפעילו כשלוש-מאות ושבעים מנייני תפילה מיוחדים, בעבור הציבור שאינו רגיל ללכת לבית הכנסת כל ימות השנה. התפילות נערכות במאהלים גדולים וממוזגים, באולמות ציבוריים ובבתי חב"ד, והבאים גם נהנים מהדרכה מסודרת במשך התפילה. באתר www.kipur.org מתפרסמת רשימת אתרי התפילה לפי הערים והיישובים.

לוח 'דבר בעתו'

הופיע הלוח המונומנטלי 'דבר בעתו' של הרב מרדכי גנוט לשנת התשע"ז. לוחות זמני היום לערי תבל, לוחות שיעורי תורה, סדר היום - הלכות ומנהגים, דברי הימים ומאורעות היסטוריים, מעשה בראשית - אירועים אסטרונומיים, שבת הארץ ועוד. טל' 03-5792612.

זמני השבוע

ניוירק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
6:09	6:45	6:42	6:10
7:06	7:42	7:34	7:04

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000

טל' 972-73-2480711 • פקס' 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
מודעות: טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

ארבעה פירושים ומוקש אחד

שינוי אמיתי יכול להתחולל רק כשהאדם מתקלף מכל התירוצים והצידוקים, בוחן את התנהלותו ביושר ובאומץ לב, ומחליט: לא עוד!

החלטה אישית לשנה החדשה (ציור: אלכס ליון)

באנחה, ואומרים לעצמנו: "אין מה לעשות, אני רק בן־אדם".

קטנה אבל גדולה

השינוי האמיתי יכול להתחולל רק כשהאדם מתקלף מכל הצידוקים, בוחן את מעשיו והתנהלותו ביושר ובאומץ לב, ומחליט: לא עוד! השנה החדשה תהיה שונה, אחרת, טובה יותר. זו המשמעות האמיתית של תשובה - לשוב אל הבורא ולהחליט לשפר ולתקן את מעשינו.

אבל כאן אורב לנו מוקש מסוג אחר. לעיתים האדם אכן רוצה מאוד להשתנות ולהשתפר, והוא מקבל עליו להפוך את חייו מן הקצה אל הקצה. מעטים מסוגלים לכך, ואילו הרוב מתייאשים במהירות ושבבים לסורם. על כך חל הכלל: "תפסת מרובה - לא תפסת".

העצה לכן היא להחליט החלטה נקודתית, מוגדרת, הניתנת למעקב ולבקרה. למשל: להשתתף בשיעור תורה מסוים; להקפיד יותר על מצווה מסוימת; לתת תוספת מוגדרת מדי יום או שבוע או חודש לצדקה; לסגור את הטלפון בשעת התפילה; לספור עד עשר קודם שמוגיבים על הקנטה. אולי זו החלטה קטנה, אבל זו החלטה האישית לשנה החדשה, ובעזרתה נתעלה ונתקדם לשלב הבא. חתימה טובה!

מסורת החסידית ידוע הסיפור על אחד מגדולי החסידות שעשה מסע רוחני ארוך עד שמצא את הדרך הנכונה לעבוד את הבורא. את שלבי המסע תיאר בארבעה פירושים שהתגבשו בנפשו למילה 'חטאת'.

בתחילה, סיפר, כשעמדתי לפני הבורא, הכיתי על החזה ואמרתי 'חטאתי', חלפה במוחי מחשבה: "וכי אני חטאתי?! והלא אני מדקדק במצוות יותר מראובן, אדם הגון יותר משמעון, גומל חסדים יותר מלוי, ומתמיד בלימוד תורה יותר מיהודה!". אם כן, הפירוש של 'חטאתי' היה - הוא חטא, לא אני.

תחנות המסע

בשלב השני, כשהתעלה למדרגה גבוהה יותר, הבין שאי־אפשר עוד להצטדק בטענה שהזולת כושל יותר. "באותו זמן, כשאמרתי 'חטאתי', כבר ידעתי שאני חטאתי ולא האחר", הסביר. "אבל אז התגנבה לליבי מחשבה שהחטאים שלי הם למעשה קטנים ועדינים, ובעצם אין הם נחשבים לחטא". ההצהרה 'חטאתי' קיבלה פירוש חדש - בעצם לא חטאתי.

המסע הרוחני נמשך, והאיש התעדה יותר, וכבר לא היה יכול לטייח את מעידותיו. "כשאמרתי 'חטאתי' כבר הבנתי שהחטא הוא חטא וראוי לתקנו", תיאר. "אבל אז אמרתי בליבי - הלא אני רק בן־אדם, וכל אדם כושל ומועד ואין שלמות בעולם". וכך האמירה 'חטאתי' קיבלה משמעות מסוג שלישי - חטאתי ואוסיף לחטוא.

רק בשלב הרביעי הגיע היהודי ליכולת להכיר במעידותיו בלי להסתתר מאחורי הטענה שאין אדם מושלם, אלא לחתור לתיקון הכשלים ולהחליט החלטות איתנות לבל ימעד עוד. "בשלב הזה הגעתי להבנת הפירוש האמיתי של המילה 'חטאתי' - אכן חטאתי, ומעכשיו לא אחטא עוד", אמר.

למעשה, כל אחד ואחת מאיתנו נעים בין המחשבות האלה בעמדנו בימי התשובה לפני אבינו שבשמים. לעיתים אנו מצדיקים את עצמנו בהיותנו טובים מאחרים. לפעמים אנחנו ממעיטים מחומרת המעידות שמעידנו. ואם המצפון מוסיף לייסר אותנו, אנו פוטרם אותו

למה נלקח משה מבני ישראל?

אלפי שנים של התעלות

ואולם בפסוק הזה עצמו, המתאר את הצפוי לקרות אחרי פטירת משה, רמוזה הכוונה החיובית שמאחורי הסתלקותו. הגמרא במסכת יומא מציינת שהפסוק "הַנֶּגֶד שֶׁכָּב עִם אֲבִתְיָךָ וְקָם הָעָם" הוא אחד מחמישה פסוקים ש"אין להן הכרע". השאלה בפסוק היא אם המילה "וקם" באה בהמשך למילים הקודמות – "הנגד שוכב עם אבותיך וקם", או יש לקרוא אותה כתחילת חלקו השני של הפסוק: "וקם העם". קריאת הפסוק בגרסה הראשונה רומזת לתחיית המתים, שמשה רבנו יקום לתחייה.

חז"ל אומרים שבכל השנים שמאז הסתלקותו יושב משה רבנו בישיבה של מעלה והוגה בתורה עם האבות. מזה מובן שאחרי אלפי שנים כאלה נמצא משה במדרגה עליונה ביותר. ובכל זאת ישוב לעולם הזה ויקום לתחייה בגוף גשמי, מכיוון שאז יזכו בני ישראל לעלייה גדולה ועצומה, שהיא התכלית הפנימית של הסתלקות משה.

(תורת מנחם תשמ"ב, כרך א, עמ' 40)

נלקח הרועה מצאן מרעיתו!?

אמנם גם אחרי הסתלקותו יש בכל יהודי ניצוץ מנשמת משה רבנו, אך דבר זה אינו גלוי. 'משה רבנו' שבנפש האדם מעניק את הכוחות לעבודה, אך האדם נדרש לפעול בכוחותיו שלו כדי לעבוד את ה'. לכן כאשר נוכחותו הגשמית של משה רבנו חסרה, עלול להתרחש מצב של "וַעֲזַבְנִי".

מי ידאג לעם

פעולתו של משה רבנו לא הצטמצמה לעניינים רוחניים בלבד. כרועה נאמן דאג גם לצורכיהם הגשמיים של בני ישראל. בזכותו ניתן להם המן, ואחרי פטירת אהרון ומרים הוחזרו בזכותו הבאר וענני הכבוד.

לכן היו בני ישראל זקוקים כליכך למשה רבנו. בהיעדרו, מי יספק להם את צורכיהם הגשמיים והרוחניים? זו אפוא טענתם הגדולה של בני ישראל – למה אירעה הסתלקותו של משה? מדוע לקחו מהם את הרועה הנאמן?

קודם הסתלקותו של משה רבנו מודיע לו הקב"ה את הצפוי לקרות לבני ישראל אחרי מותו: "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה, הַנֶּגֶד שֶׁכָּב עִם אֲבִתְיָךָ, וְקָם הָעָם הַזֶּה... וַעֲזַבְנִי וְהִפָּר אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ".

במבט ראשון הנבואה הזאת מבטאת את אופיו המרדני של עם ישראל, הצפוי לעזוב את הקב"ה ולהפיר את הברית שכרת עמו. אולם בקריאה מעמיקה של הפסוק רואים שהאשם תלוי בדבר אחר: הסתלקותו של משה רבנו. אילו לא היה הקב"ה לוקח מבני ישראל את משה רבנו – לא היו מידרדרים למצב של "וַעֲזַבְנִי"!

הניצוץ נותן כוח

משה רבנו מכונה בזוהר הקדוש 'רעיא מהימנא' – רועה נאמן. אחד המאפיינים של הרועה הוא נאמנותו המוחלטת לצאנו. לפי זה קורא המדרש את הפסוק "צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל" על משה רבנו, שמתוך נאמנותו לבני דורו נשאר במדבר עמם ולא נכנס לארץ ישראל בלעדיהם. אם כן, מדוע

אמרת השבוע

הסידור מתפלל

בימים הנוראים היה רבי צבי אלימלך מדינוב, בעל 'בני יששכר', מניח לפניו את סידור האריז"ל הפתוח, אבל התפלל מתוך המחזור.

כששאלוהו לפרש הדבר סיפר את הסיפור הידוע מהבעש"ט, שפעם אחת בא לבית הכנסת שלו ילד יהודי שגדל אצל פריץ גוי, וכשנודע לו שהוא יהודי ויום הכיפורים מתקרב, נטל סידור שהשאירה לו אמו והלך לבית הכנסת. הוא התרגש מאוד מהתפילה הנלהבת של הקהל, אך לא ידע להתפלל. הרים את הסידור ואמר: "ריבוננו של עולם, שהסידור שלי יתפלל לפניך", ונעשה מזה רעש בשמים.

סיים ה'בני יששכר': "גם אני איני יודע להתפלל בסידור האריז"ל, ולכן אני מחזיקו פתוח לפני, שלפחות הסידור 'יתפלל' בעבורי".

פתגם חסידי

"ריבוננו של עולם, מעיד אני לפניך שאין שום יהודי שקודם עשיית עברה אמר 'לשם ייחוד', ומכאן שכל חטאי ישראל הם בשגגה וחיוב אתה לסלוח" (רבי שלמה זלמן מןוילפלה)

יום הכיפורים | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

מן המעיין

חלקי התשובה

"תשובה" ראשי תיבות: "תמים תהיה עם ה' אלוקיך", "שיויתי ה' לנגדי תמיד", "ואהבת לרעך כמוך", "בכל דרכיך דעהו", "הצנע לכת עם ה' אלוקיך".

(היום יום)

אפשרות וסיוע

"אתה נותן יד לפושעים" (מן התפילה). 'יד' היא גם מלשון מקום, כמו שנאמר "ויקח את כל ארצו מידו". בורא העולם נותן לאדם אפשרות לחטוא, אך כאשר האדם רוצה לשוב מפשעו והדבר קשה עליו, מושיט לו הקב"ה את ידו לסייעו לשוב מפשעיו.

(רבי לוי צחק שניאורסון)

השמחה עולה

אם בראש השנה ובעשרת ימי תשובה אמרו חז"ל שצריכים להיות לא רק 'ברעדה' אלא 'וגילו ברעדה', הרי בימי השמחה שבין יום הכיפורים לחג הסוכות והימים שלאחריהם, צריכים לשמוח ביותר.

(הרבי מליובאוויטש)

כוח הגבול

כאשר הכוהן הגדול היה נכנס ביום הכיפורים לפני ולפנים, הוא הרגיש את כוח הגבול שבאין סוף. כך ידע את הזמן ולא האריך מדיי.

(ספר השיחות תש"ד)

מתיקות הסליחה

בבית מדרשו רבי זושא מאניפולי שר החזן בליל כל נדרי במתיקות עצומה את ה'ונסלח'. אמר רבי זושא: ריבונו של עולם, כדאי לך לסלוח לבני ישראל על חטאייהם, שהרי אם לא היו חוטאים, לא היה מקום ל'ונסלח' נפלא כליכך.

קריאת התעוררות

"מה לך נרדם" (יונה א.ו.). לכן קוראים את הפטרת יונה בתפילת מנחה ביום הכיפורים, לעורר את הקהל לתשובה בקריאת "מה לך נרדם" – למה אתם נרדמים, קומו ושובו אל ה'!

(רבי מאיר מפרמישלן)

חטא מקרי

הטלת הגורל על שעירי יום הכיפורים רומזת שכשם שהגורל הוא מקרה, כן החטא בישראל הוא מקרה ולא עניין פנימי ועצמי, ולכן אפשר בנקל לכפר עליו.

(עקדה)

שיברון הלב

"מקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם עומדים" (ברכות לד.). מי שרואה בעצמו צדיק גמור, מושלם בדיבורו ובמעשיו, אדם כזה עומד במדרגה נמוכה מזו של בעל תשובה, שילבו נשבר בקרבו.

(רבי בונם מפשיסחה)

הס קטגור

קול שקשוק מפתחות נשמע ודלת הברזל נעה על צירה בחריקה. סוהר גדול גוף נכנס פנימה. "בוא איתי", אמר קצרות לאסיר שישב על הדרגש, "מועד משפטך הגיע".

זה היה בערב יום הכיפורים שנת תרל"ו. האסיר היה רבי יהושע לייב דיסקין, רבה של העיר בריסק. הפרשה שטלטלה את יהודי העיר והאזור כולו הגיעה לשיאה.

הכול החל כאשר אישה בוכייה התדפקה על דלת ביתו של הרב ובפיה סיפור קשה. בעלה החליט להמיר את דתו, והודיע כי לא ייתן לה גט אלא אם כן תשלם לו אלף ושמונה מאות רובלים, סכום עצום, שלא היה לאישה שום סיכוי להשיגו.

ליבה של הרבנית דיסקין נכמר. "אאסוף את הכסף הדרוש", הבטיחה, ופתחה במבצע לגיוס הכסף. אחרי מאמצים רבים הצליחה לאסוף אלף וארבע מאות רובלים בלבד.

האישה לא יכלה להמתין עוד והודיעה לבעלה המומר שהסכום המלא נמצא בבית הרב, והוא יקבלו ברגע שייתן גט. הרבנית קיוותה שעד מועד הגט יושג הסכום החסר, אך הימים נקפו והתרומות בוששו מלהגיע.

עסקני הקהילה, שהיו שותפים למאמץ גיוס התרומות, חששו שההזדמנות תוחמץ, ובלילה שקודם מועד עריכת הגט הפיצו שמועה שמבית הרב נגנבו ארבע מאות רובלים. הם אף הגישו תלונה במשטרה, וזו פתחה בחקירה. הבעל המומר האמין כי אכן הכסף החסר נגנב, וסמך על הבטחת עסקני הקהילה שברגע שהגנבה תוחזר יקבל את המגיע לו. הוא גירש את אשתו ועזב את העיר.

המומר עבר ללובלין, ושם התרועע בחברת כמרים. הוא התפאר לפנייהם על הצלחתו לחסות מגרושתו אלף וארבע מאות רובלים, וסיפר כי הוא עתיד לקבל עוד ארבע מאות רובלים כשייתפס הגנב.

"סיפור הגנבה נשמע חסוד", אמרו לו הכמרים. "רימו אותך. איך ייתכן שנגנבו ארבע מאות בלבד מתוך אלף ושמונה מאות?". הללו הסיתו אותו לשוב לבריסק ולהתלונן כי הרב בדה את סיפור הגנבה.

עשה האיש כעצתם. הוא נסע לבריסק והגיש תלונה במשטרה על בדיית סיפור הגנבה. למחרת באו שוטרים אל ביתו של רבי יהושע לייב דיסקין, ולעיני בני משפחתו הנדהמים עצרו אותו.

השלטונות נחויים להעמיד את הרב לדין. בתחילה אף לא הורשה לקבל ביקורים, ורק לאחר לחצים ותחנונים ניאותרו השלטונות לאפשר לו לקבל קהל. בראש השנה אף התארגן אצלו מניין לתקיעת שופר.

מועד המשפט חל בערב יום הכיפורים, בשעה שתיים עשרה בצהריים. אולם המשפט היה מלא

דבר המעצר התפשט כאש בשדה קוצים. יהודי העיר הוכו בתדהמה. המונים ליוו את העגלה שבה ישב רבם האהוב. זו יצאה לעבר גרוזדנה, ובכל עיר שבה עברה יצאו התושבים היהודים וליוו אותה בצער ובכאב.

החל מסע שתדלנות כביר. בתחילה קיוו העסקנים להשיג חנינה לרבי יהושע לייב, אך הובהר להם כי

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

סליחה בשיא ההתעלות

חז"ל אומרים (ילקוט שמעוני משלי רמז תתקמד) שיום הכיפורים יתקיים גם לעתיד לבוא, בזמן הגאולה. נשאלת השאלה: הלוא זה יום שנועד לכפר על חטאים ועוונות, הבאים מפיתוי יצר הרע; אבל לעתיד לבוא, כאשר "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ", לא יהיו חטאים ועוונות, ומה אפוא עניינו של יום הכיפורים?

למעשה, שאלה דומה מתעוררת על עצם מהותו של יום הכיפורים גם בזמן הזה. זה יום של התעלות רוחנית עצומה, כאשר בני ישראל דומים למלאכים, ובה בשעה זה יום של וידוי והזכרת חטאים ועוונות. איך ההידמות למלאכים מתיישבת עם אמירת הוידוי והכאה על חטא: אשמנו, בגדנו וכו'? לכאורה השעה המתאימה להתוודות על החטאים היא כאשר אנו שרויים במצב רגיל, של בני אדם העלולים לחטוא, ולא כשאנו דומים למלאכי השרת.

כשמתרוממים מרגישים

שאלה דומה מתעוררת על בקשת 'סלח לנו' שאנו מבקשים בכל תפילת שמונה עשרה. אנו אומרים את הבקשה הזאת אחרי כל העבודה של פסוקי דזמרה, ברכות קריאת שמע, קריאת שמע, כאשר אנו עומדים בעיצומה של תפילת שמונה עשרה, שבה האדם עומד במדרגה עליונה של 'עבד העומד לפני אדונו'.

לכאורה היינו צריכים לבקש סליחה על חטאינו מיד בעמדנו להתפלל. הדעת נותנת שקודם שהאדם פונה אל הקב"ה לבקש את צרכיו עליו לבקש תחילה סליחה ומחילה על מעשיו הבלתי רצויים. אבל אנחנו איננו מבקשים סליחה בתחילת התפילה, אלא באמצע התפילה דווקא, בפסגת ההתעלות של התפילה!

אלא שיש דברים שאינם נחשבים חטא במצבו הרגיל של האדם, כי על פי מדרגתו הנוכחית ומגבלותיו הטבעיות אי אפשר לדרוש ממנו יותר מזה. דווקא כשהוא מתעלה למדרגה עליונה יותר נדרשת ממנו עבודה בדרגה גבוהה יותר, ואז הוא מכיר שעבודתו הקודמת היא בבחינת חטא.

לכן כשיהודי מתעלה לתכלית השלמות של עבודת התפילה, ועומד 'כעבד לפני אדונו' בתפילת שמונה עשרה, הוא מכיר ומרגיש שהדברים שקודם לכן נראו בעיניו שלמים ונכונים הם בעצם חטא, ועליו לבקש מהקב"ה: "סלח לנו... כי חטאנו".

יום הכיפורים בגאולה

כך גם ביום הכיפורים: במשך חודש אלול ועשרת ימי תשובה היהודי כבר שב בתשובה על כל הדברים הבלתי רצויים וכבר תיקן אותם בתכלית השלמות. בדרגה הרוחנית שהוא עומד בה בערב יום הכיפורים כבר אין לו חטאים ועוונות, והוא שלם בעבודתו.

אבל כשהוא נכנס ליום הכיפורים ומתעלה על ידי קדושת היום, עד שהוא מתדמה למלאכים – או אז הוא מכיר ומרגיש עד כמה עבודתו הרוחנית רחוקה מהשלמות הנדרשת, ודווקא המצב הרוחני העילאי הזה גורם לו לחוש צער וכאב על שאינו עובד את קונו בשלמות הראויה. לכן הוא מתוודה על חטאיו, והוידוי מעמיק והולך ככל שהוא מתעלה עוד יותר במשך יום הכיפורים. כי כשהוא נכנס ל'היכל המלך', ובמיוחד כשהמלך (הקב"ה) מכניס אותו ל'חדר לפני מחדר' – הוא מבין שעליו להתעלות עוד יותר, עד שהוא מבקש מחילה על מדרגתו הקודמת.

וכך בזמן הגאולה, כאשר נתעלה לדרגות עליונות של קדושה ורוחניות, נרגיש בבוא יום הכיפורים כי עלינו לתקן את עבודתנו לפני הבורא. כי ככל שזו הייתה עבודה גדולה ועליונה, עדיין היא נחשבת בבחינת 'חטא' לעומת עוצמת הקדושה שתאיר אז (ראה התוועדויות תשמ"ב כרך א, עמ' 96).

עד אפס מקום. התובע, שהיה שונא ישראל מושבע, פתח בנאום חריף ובוטה. שעה ארוכה הטיח האשמות חמורות ברבי יהושע לייב, והאשים אותו שלקח את הכסף לעצמו, מתוך שאיפת נקמה באיש שהמיר את דתו.

בתום נאומו דרש מהשופטים להרשיע את הנאשם ולגזור עליו שבע שנות מאסר עם עבודת פרך בסיביר על כל אחת משתי העבירות שלטענתו עבר הרב.

רחש עבר בקהל המזועזע למשמע הנאום התקיף, ההאשמות החמורות והעונש הנורא שדרש התובע להשית על הרב. הקהל הרגיש היטב את אימת יום הדין, בערב היום הקדוש.

דממה השתררה באולם כאשר הסגור המפורסם, עו"ד משה קנארוזובסקי, החל לשאת את נאום ההגנה. הוא נשא נאום רוטט ומהוקצע. במשך דקות ארוכות ריתק את השופטים ואת המתכנסים בסקירה נלהבת על אישיותו של רבי יהושע לייב, על קדושתו ויושרו. "מוכן אני להישבע שאך בעלילה באו עליו, וכי הרב לא נגע בכסף שהופקד אצלו", הצהיר.

השמש כבר עמדה בראשי האילנות כאשר הודיעו השופטים שהם יוצאים להתייעצות וכי ההחלטה תינתן בשעה 8 בערב.

ליל יום הכיפורים ירד. בבתי הכנסת מיהרו להתפלל 'כל נדרי', ובתום התפילה שבו היהודים לבית המשפט, ושפתותיהם רוחשות תפילה. את המתח היה אפשר לחתוך בסכין.

ראש הרכב השופטים החל להקריא את פסק הדין. בנאום מנומק, על דעת כל השופטים, זיכה את הנאשם מכל אשמה. "התובע לא הצליח להביא הוכחה כלשהי לחשד נגד הרב, וטענותיו אינן אלא השערה בלבד", קבעו השופטים. "מול זה עומדת אישיותו הגדולה של הרב, שאלה נחשפנו כאן, וזו מרחיקה ממנו כל חשד שנגע בכסף שאינו שלו".

השמחה וההתרגשות שמילאו את הלבבות באותו ליל יום הכיפורים אינן ניתנות לתיאור. הרב יצא לחופשי ועשה את המשך היום הקדוש בבית הכנסת בגרוזדנה.

ואולם בלב הרב ומקורביו עדיין ניקר החשש. אמנם השופטים קיבלו את עמדת הסגוריה, אך הם תבעו ממפקד משטרת מינסק הסבר מדוע הפוסקה חקירת המשטרה על היעלמות הכסף. בעקבות זאת החליט רבי יהושע לייב דיסקין לעזוב את רוסיה במהירות. הוא עלה לארץ ישראל וקבע את משכנו בירושלים.

(על-פי 'הראשון לשושלת בריסק')

מהמפלגה האנטישמית לעלייה לארץ

הסידור של סבתא

האם גם בארץ ירצה לעסוק בחיים ציבוריים? הוא משיב בשלילה: "קודם כול אני רוצה ללמוד את השפה, לחוש את המנטליות הישראלית ולתת חינוך יהודי לילדיי. אין לי שום כוונה להיכנס לפעילות ציבורית". שיבתו ליהדות עוררה סערה גדולה בהונגריה. "הסיפור שלי קיבל קצת יותר תשומת לב ציבורית ממה שחשבתי", הוא מספר, "אבל כמו שלמדתי מהמורים החב"דיים שלי, גם זה בהשגחה פרטית, בתקווה שעוד יהודים ששכחו את מוצאם ייקחו ממני דוגמה".

הוא נזכר ברגע מרגש מיוחד ממהלך התקרבותו לעם היהודי: "אחרי גיליתי שאני יהודי סיפרה לי סבתי, שהייתה אז בת יותר מתשעים, כי אמה, היינו סבתא רבתא שלי, קבורה בבית הקברות היהודי במישקולץ. לאחר מאמצים הגעתי אל הקבר, שהיה הרוס ומוסתר בין שיחים. הצעתי לסבתא לשפץ את הקבר, והיא התנגדה, אך עשיתי זאת, ובתום העבודות הבאתי אותה לשם. נדהמתי לראות שפתאום הוציאה מתיקה סידור קטן, 'מרים' שמו, שיצא לאור במיוחד בעבור נשים בתחילת המאה העשרים. סבתי, שבמשך שבעים שנה התעלמה מיהדותה, שמרה על הסידור והחליטה להביאו אל הקבר ברגע ההוא".

בעוד כמה חודשים ינחת בארץ עולה חדש מפתיע - צ'ואנד סגדי, שהיה חבר פרלמנט בכיר מטעם המפלגה האנטישמית 'וביק' בהונגריה. לפני כארבע שנים נחשף סיפורו המדהים של האיש, שגילה כי הוא למעשה יהודי. עכשיו דוד סגדי מבקש לחיות כיהודי בארץ הקודש.

בעזרת שלוחי חב"ד בהונגריה, הרב ברוך אוברלנדר והרב שלמה כובש, החל סגדי בתהליך השיבה אל חיק עמו. "הוא הביע חרטה על מעשיו ודבריו כנגד היהודים, וביקש את סליחת העם היהודי, ובתוכם את סליחת חללי השואה הי"ד", סיפר הרב כובש.

תודעה יהודית חיובית

מה מביא אותו לעזוב את ארץ הולדתו ולעלות לארץ? - "מאז גיליתי את שורשי היהודיים והתחלתי להתקרב ליהדות, ישראל תמיד נתנה לי הרגשה חיובית ותחושת ביטחון", אומר סגדי בשיחה בלעדית ל'שיחת השבוע'. "אייאפשר להיות יהודי שלם רק על בסיס זיכרון השואה או תודעת האנטישמיות. צריך גם תודעה יהודית חיובית".

את ההחלטה לעלות לארץ קיבל עם משפחתו, ועדיין אין הוא יודע היכן יבחר להתגורר. "אנחנו בשלבים התחלתיים", הוא משתף. "נבוא לארץ ונבדוק יותר מקרוב את האפשרויות".

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

בקשת סליחה

שאלה: מי צריך לבקש מחילה מחברו, וכיצד יש לעשות זאת?

תשובה: אמרו חז"ל, שעברה שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר לו, עד שיפייס את חברו. חובת הפיוס היא כל השנה, ומי שלא מצא פנאי לעשות זאת - יכול להמתין ליום אחר; אבל לפני יום הכיפורים חייבים לתקן הכול, כדי להיטרה מכל העוונות. ובכל זאת, אם לא עשה זאת לפני יום הכיפורים, או ניסה ולא הצליח לפייס את הנפגע, אין לו להמתין עד יום הכיפורים הבא אלא יפייסו בהזדמנות הראשונה.

הגונב או העושה ממון חברו, וכן הגוזלו או החובל בגופו או בנכסיו, אף שכבר שילם את הנוק כפי ההלכה, ואף המצערו בדברים - חייב לבקש ממנו מחילה. והמבזהו בפני רבים, חייב לבקש מחילה

גם כן בפני רבים.

המגנה אדם באוזני אחרים צריך לספר לו שעשה זאת ולבקש ממנו מחילה על כך. אבל אם עצם ידיעת הדבר תסב לחברו עגמת נפש, יש להימנע מפירוט, ולבקשו מחילה באמירה כללית: "אם פגעתי בך..."

המבקש מחילה ולא נענה, יפנה שוב בדרך פיוס שונה. אם לא הועיל, יפנה פעם שלישית בדרך אחרת, ובכל פעם ייקח איתו שלושה אנשים ויפייסו לפנייהם (עלפי ה'ביאור הלכה' ייקחם רק מהפעם השנייה ואילך), ואם לא נתפייס גם אז, דיי בכך. אבל עליו להודיע לעשרה אנשים שהלך לפייסו ולא הצליח, כדי שלא יחשדוהו הבריות שלא רצה להכניע את עצמו ולבקש מחילה.

מקורות: יומא פהב. פזא. ב"ק צבא. רמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ב ופ"ד ה"ט. שו"ע או"ח סי' תרו, נו"כ ושו"ע אדה"ז. פסקי תשובות ס"ק א"ד, וש"נ. הליכות בין אדם לחברו עמ' כ ואילך, וש"נ.

דוד (צ'ואנד) סגדי. תמיד אפשר לחזור

ה'כל נדרי' הראשון

סגדי חש ציפיה מיוחדת ליום הכיפורים. "זה היום המרגש ביותר בעבורי", הוא אומר. "אני זוכר היטב את ה'כל נדרי' הראשון. ליהודי כמוני היום הזה נותן כוח ותחושת ביטחון, שתמיד אפשר לחזור אל אבינו שבשמים".

ויש לו משאלה: "מזמינים אותי ממקומות רבים בעולם לספר את סיפורי. אני תמיד מופתע לגלות שגם במדינות נטולות אנטישמיות, כמו ארצות הברית, חיים המון יהודים בלי זהות יהודית. זה מאוד מעציב. אני מקווה שהמסר של יום הכיפורים יגיע לכל היהודים בעולם".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתח

על 'הציין' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציין' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

מבט לאחרית הימים ופיו של סיפורים

הספר שפותח לפניכם צוהר אל ימות המשיח ומשיב על כל השאלות:

- מהי הגאולה? • מה יעשה המשיח?
- כיצד יתגלה? • ומה יקרה עם הופעתו?

לשון בהירה | 368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

שני כרכים של 'צדיקים למופת', מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע' סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות סיפורים שנוטעים יראת שמים, אמונת צדיקים ומידות טובות

טל' 1-718-6041020

